

FINANȚELE PUBLICE ȘI ROLUL ACESTORA ÎN DEZVOLTAREA LOCALITĂȚILOR RURALE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Tatiana TOFAN, dr., IEFS

Recenzent: Galina SAVELIEVA, dr., IEFS

Finanțele publice locale sunt o parte a finanțelor publice, cu finanțele publice ale administrației centrale de stat, care exprimă relațiile economice, care mobilizează și utilizează resursele financiare în unitățile administrativ-teritoriale pentru a îndeplini cerințele de educație colectivă, cultură, servicii sociale, publice și dezvoltare.

Cuvinte cheie: *finanțele publice locale, caracteristici de finanțe publice locale, resurse financiare.*

Introducere. Finanțele publice locale reprezintă o parte componentă a finanțelor publice alături de finanțele publice ale administrației centrale de stat, care exprimă relațiile economice prin care se mobilizează și utilizează resurse bănești la nivelul unităților administrativ-teritoriale pentru satisfacerea unor cerințe colective, reprezentate de învățământ, cultură, asistență socială, servicii publice, dezvoltare. Conținutul finanțelor publice locale este reflectat de anumite trăsături:

a) Relațiile economice, prin care se mobilizează, repartizează și utilizează resursele financiare la nivel local, se exprimă în formă bănească. Între raporturile economice prin care se mobilizează, repartizează și utilizează resurse bănești și procesele în formă materială se manifestă relații de interconexiune. Procesele materiale generează raporturi economice exprimate în bani, prin care se formează și utilizează fonduri bănești, iar acestea, la rândul lor, influențează asupra proceselor materiale.

b) Finanțele publice locale exprimă un transfer de valoare, ce se realizează între participanții la relațiile economice, prin care se constituie și utilizează fonduri bănești la nivel local.

c) Transferul de valoare prin finanțele locale se realizează, fără o contraprestație directă și imediată, ceea ce înseamnă că persoana de la care se transferă resurse bănești la bugetul local nu primește în mod direct și imediat un echivalent în bunuri, servicii sau bani. Finanțele publice locale reflectă participarea persoanelor fizice și juridice sub formă de impozite și taxe la formarea veniturilor bugetelor locale fără o contraprestație directă și imediată. De asemenea, transferul de valoare de la fondurile financiare publice locale către anumite persoane fizice și juridice se efectuează fără o contraprestație directă din partea acestora.

Conținutul de bază. Finanțele publice locale se deosebesc de finanțele publice ale administrației centrale de stat prin anumite trăsături:

- fondurile bănești se constituie și utilizează la nivelul unităților administrativ teritoriale;
- fondurile bănești depind de împărțirea administrativ-teritorială a unui stat: în funcție de structura administrativ-

PUBLIC FINANCES AND THEIR ROLE IN THE DEVELOPMENT OF RURAL SETTLEMENTS IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Tatiana TOFAN, PhD, IEFS

Reviewer: Galina SAVELIEVA, PhD, IEFS

The local government finance is a part of public finances with the public finances of central state administration, which expresses economic relations which mobilize and use financial resources in the territorial administrative units to meet the requirements of collective education, culture, social, public services and development.

Key words: *the local public finances, features of local public finance, financial resources.*

Introduction. Local public finance is a part of public finances with the public finances of central state administration, which expresses economic relations which mobilize and use financial resources in the territorial administrative units to meet the collective requirements represented by education, culture, social, public services and development. The content of the local public finances is reflected in certain features:

a) Economic relations through which are mobilized, allocated and used local financial resources are expressed in cash. Among economic reports through which are mobilized, allocated and used monetary resources and processes in a material form, there are manifest interconnection relationships. Material processes generate economic relations expressed in money through which are built and use money funds and they in turn affect the material processes.

b) Local public finance expresses a transfer of value that is made between the participants in the economic relations through which there are also formed and used money funds at the local level.

c) Transfer of value through local finances is done without a direct and immediate consideration, which means that the person who diverts resources to the local budget doesn't receive directly and immediately an equivalent in goods, services or money. Local public finance reflects participation of individuals and legal entities in the form of taxes on the formation of local budgets revenues without a direct and immediate consideration. Also, the transfer of value from local public financial funds to certain individuals and legal entities will be made without direct consideration from them.

The basic content. Local public finance differs from public finances of the central state administration through some features:

- monetary funds are constituted and used at the level of local administrative units;
- monetary funds depend on the administrative-territorial division of a state (depending on the

teritorială a unui stat, se pot constitui, repartiza și utiliza fonduri bănești la două sau trei niveluri ale organizării administrativ-teritoriale;

- formele de participare prin impozite și taxe la constituirea fondurilor bănești locale se deosebesc prin materia impozabilă și obiectele asupra cărora se aplică impozite și taxe;

- contribuabilii de impozite și taxe locale pot fi persoanele fizice și juridice prevăzute de legi generale sau hotărâri ale autorităților administrației publice locale;

- fondurile bănești ce se constituie și utilizează la nivelul unităților administrativ-teritoriale se administrează de autoritățile administrației publice locale;

- resursele financiare ce se mobilizează și utilizează la nivelul unităților administrativ-teritoriale depind de competențele și atribuțiile autorităților administrației publice locale. Competențele și atribuțiile autorităților administrației publice locale se stabilesc numai prin lege. Exercitarea competențelor și atribuțiilor stabilite prin lege revine autorităților administrației publice locale, care se găsesc cel mai aproape de cetățean.

Fondurile bănești ce se formează și utilizează la nivelul unităților administrativ-teritoriale se administrează pe baza principiului autonomiei locale, care presupune inițiativă și răspundere a autorităților administrației publice locale, în raport cu finanțele administrației centrale de stat.

Finanțele publice locale se individualizează în cadrul finanțelor publice printr-o anumită complexitate, datorită numărului unităților administrativ-teritoriale dintr-o țară, nivelului lor de dezvoltare economico-socială, particularităților locale.

Finanțele publice locale ocupă un loc important în ansamblul finanțelor publice datorită complexității și diversității acțiunilor social-culturale, economice și serviciilor publice ce se desfășoară în cadrul unităților administrativ-teritoriale și răspunderii autorităților administrației publice locale în furnizarea unor servicii publice.

Finanțele publice locale reflectă raporturile economice prin care se constituie și utilizează resursele bănești la nivelul unităților administrativ-teritoriale fără o contraprestație directă și imediată în vederea satisfacerii unor cerințe social-culturale, economice și a furnizării unor servicii publice de către instituțiile autorităților administrației publice locale.

În Republica Moldova, autoritățile publice locale își formează bugetele din 4 surse principale de venituri:

- veniturile proprii;
- încasări de mijloace speciale;
- defalcările de la veniturile generale de stat;
- transferurile de stat.

Veniturile bugetelor locale. Transferurile de la bugetul de stat joacă un rol foarte important în finanțarea bugetelor locale. Transferurile acordate unităților administrativ-teritoriale servesc drept sursă de nivelare financiară a bugetelor fiecărei unități administrativ-teritoriale. Se deosebesc următoarele categoriile de transferuri:

- transferuri din contul fondului de susținere financiară a

administrative-teritorial structure of a state there can be formed, distributed and used money funds from two or three levels of the administrative-territorial organization;

- forms of participation through fees and taxes to the establishment of local monetary funds differ in the taxable material and objects on which taxes are applied;

- payers of local taxes can be individual and legal entities stipulated the general laws or decrees of the local authorities;

- the funds that are established and used in the territorial administrative units are managed by the local authorities;

- financial resources that are mobilized and used at the level of territorial-administrative units depend on the powers and duties of local authorities. Powers and duties of local authorities are established only by law. Exercising the powers and duties established by law is made by the local authorities who are very close to the citizen.

The monetary funds that are formed and used at the level of territorial administrative units are managed on the principle of local autonomy that supposes initiative and responsibility of local public authorities, in relation to the finances of the central public administration.

Local public finance as a part public finance and is distinguished by a certain complexity, because of the territorial-administrative units of a country, their level of socio-economic development, local peculiarities.

Local public finance plays prominently role in all public finances due to the complexity and diversity of the economic, socio-cultural actions and public services taking place in the territorial-administrative units and responsibility of the local authorities in delivering public services.

Local public finance reflects economic relations through which are established and used cash resources at the level of local administrative units without direct and immediate consideration in direct to meet socio-cultural, economic requirements and delivery of some public services by the local public institutions.

In Moldova, the local public authorities form their budgets from four main revenue sources:

- own revenues;
- income from special funds;
- deductions from state revenues;
- state transfers.

Local budget revenues. Transfers from state budget play an important role in financing the local budgets. Transfers granted for the administrative-territorial units serve as a source of financial leveling of each the budgets of administrative-territorial units. There are distinguished the following categories of transfers:

- transfers from the fund of financial support of the territory, to level the financial possibilities of territories;

teritoriului, pentru nivelarea posibilităților financiare ale teritoriilor;

- transferuri cu destinație specială;
- transferuri pentru finanțarea exercitării funcțiilor delegate de către Guvern sau în alte scopuri speciale;
- majorarea salariilor în sfera socială și pierderea de venituri ca urmare în modificarea impozitelor și taxelor.

- transfers with a special purpose;
- transfers to finance the exercise of functions delegated by the Government or in other special purposes;
- raising salaries in the social area and revenue loss as a result of changing taxes.

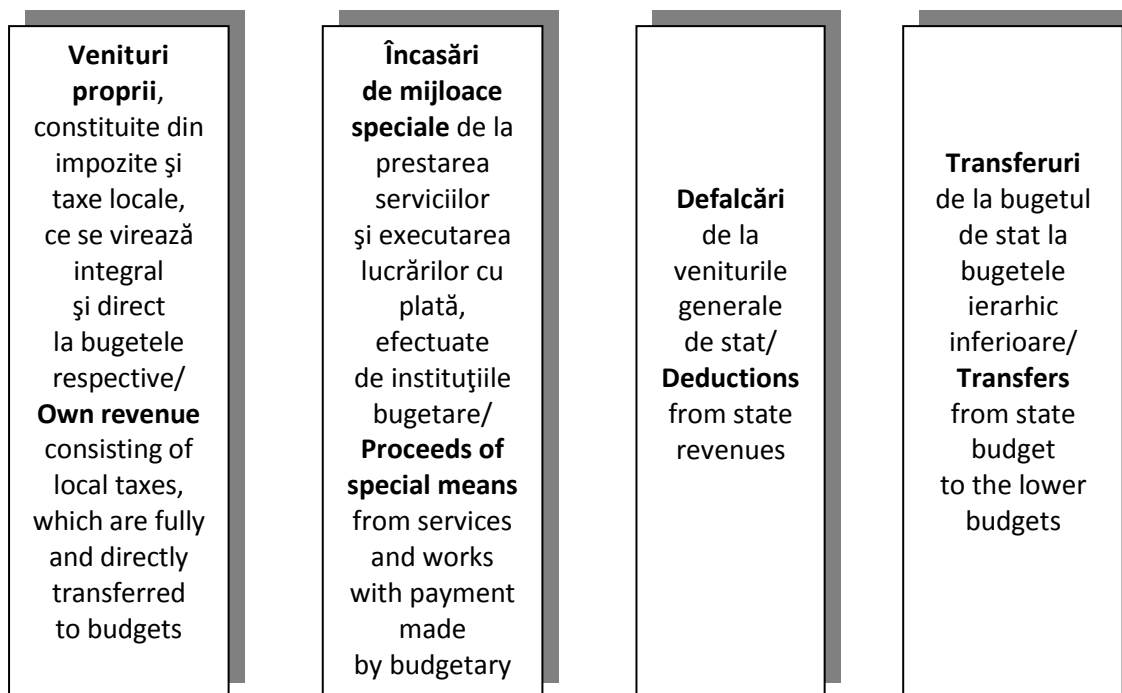

Fig. 1. Structura veniturilor bugetelor locale/ Fig. 1. Structure of revenues of local budgets

Sursa/Source: Manole Tatiana, Finanțele Publice Locale: rolul lor în consolidarea autonomiei financiare la nivelul unităților administrativ-teritoriale, Editura Epigraf, Chișinău, 2003, p. 35.

Concluzii. În acest articol au fost examinate câteva aspecte ale specificului finanțelor publice locale și rolul acestora în dezvoltarea economică a localităților rurale din Republica Moldova, precum și rolul finanțelor publice locale în perspectiva dezvoltării și reformării administrației publice locale. Administrația publică locală joacă un rol important în spațiul finanțelor publice, care sunt independente din punct de vedere politic, financiar responsabile și pun bazele unui sistem orientat spre economia de piață prin dezvoltare spre succes.

Conclusions. In this article were examined some aspects of the impact of local public finance in the territorial socio-economic recovery of the Republic of Moldova and the role of local public finances for the development and reform of local public administration. Local government plays an important role in the area of local public finances, being politically independent, financially responsible and develop a market-oriented system economy, though development towards success.

Referințe bibliografice/References

1. **Manole Tatiana**, *Finanțele Publice Locale: rolul lor în consolidarea autonomiei financiare la nivelul unităților administrativ-teritoriale*, Editura Epigraf, Chișinău, 2003, p. 35
2. **Shefer Michael**, *Instrumentele procesului bugetar municipal*, Departamentul Economie urbană, World Bank.
3. **Гараджа М.**, (2002), *Мониторинг результативности бюджетных расходов: основные этапы внедрения на местном уровне*, Фонд «Институт экономики города», Москва.
4. **Чернявский А.**, (2003), *Анализ развития муниципальных финансов в России в 1992-2002 годах*, Фонд «Институт экономики города», Москва.

Recomandat spre publicare: 05.01.12